

det foreliggende Forslag for en meget væsentlig Del vil blive givet og begrundet i de Bemærkninger, jeg vil tillade mig om det først behandlede Forslag. Det er vist sandsynligt, at den Del af det nævnte Forslag, der indeholder Regler for en eventuel Bestatning af Ol. vil møde megen Tilslutning saavel her i Landsstinget som ogsaa omkring i Landet, forsaavidt som den derved tilveiebragte Indtægtsforøgelse i Statskassen vil blive anvendt til Nedgang i Afgiften for andre mere nødvendige Forbrugs-gjenstande, men det er ogsaa kun under denne Forudsætning, at denne Del af Forslaget vil blive Gjenstand for en stor Velvillie. Derimod tvivler jeg meget om, at dette Forslags anden Del, der indeholder Regler for en Forhøielse af Brændevinsafgiften, vil blive Gjenstand for en tilnærmelsesvis saa stor Velvillie som den første Del. Ved Brændevinsafgiftens Forhøielse tiltræbes efter Finantsministerens Udtalelser og efter Motiverne til Forslaget to Ting, for det Første, at formindske Spiritusforbruget her i Landet, og for det Andet at tilveiebringe Kompensation til Statskassen for anden Indtægtsnedgang, og endelig ogsaa at staae for fornøyet Indtægtsstilde for Kommunerne. Jeg tvivler ikke om, at dette Maal vil blive naaget i fuld Udstrækning, forsaavidt Lovforslaget erholder Lovskraft, men jeg tvivler om, at det vil naaes paa en heldig Maade. Den største Del af vort Lands mandlige Befolkning, i alt Fald den aldeles overveiende Del af vor Arbejderbefolkning, nyde jo som bekjendt Brændevin til en meget stor Del af deres daglige Maaltider, og dette Forbrug har man, naar det holdes indenfor rimelige Grændser, og jeg tror, at det i Reglen er Tilfældet, ingen Interesse, ja maaste næppe nok moralsk Hiet til at lægge Hindringer i Veien for. Men jeg tror, at det netop er dette Forbrug, der vil blive hæmmet ved de foreslaaede Bestemmelser, thi den største Del af Arbejderbefolkningen vil, hvis en saadan Brændevinsafgift bliver vedtaget, enten være nødsaget til at give Afkald paa Brændevin til det daglige Forbrug, eller der vil blive paalagt dem en Skat, der vil blive i høj Grad ubillig og langt overstige deres Evner. Herimod opstille Forkæmperne for en Forandring af vor indirekte Bestatning i den her foreslaaede Retning to Hovedargumenter. For det Første fremsætter man den Paastand, at Brændevinet har ingen sænderlig Grænsningsværdi, og dernæst det Ræsonnement, at Skatteforhøielsen vil komme Arbejderne til Gode ved Nedsættelser gjennem Toldloven, foruden at den høiere Indtægt

vil blive anvendt til veldædige kommunale Formaalets Fremme. Det er navnlig den første Del af det sidste Ræsonnement, som har fundet sit praktiske Udslag i det foreliggende Forslag. Men det forekommer mig, at Forslaget ikke i den Henseende er meget tilfredsstillende. Den høitærede Finantsminister udtalte ved Forslagets Forelæggelse, at Ministeren under Udarbejdelsen af Forslaget havde stillet sig tre Hovedopgaver. Den første Opgave var at lette Indførslen af Kaa- og Hjælpstofferne for Haandværk og Industri, den anden var at nedsætte Prisen paa nødvendige Forbrugsartikler, og den tredje at simplificere Toldloven. Jeg skal vilig indrømme, at alle tre Opgaver ere meget prisværdige. Men det forekommer mig, at man med Rette og maaste med endnu større Ret kunne stille et Krav til en Forandring i vor indirekte Bestatning, nemlig det Krav, som det ærede 1ste Medlem for 6te Kredts (S. Pedersen) gjorde sig til Told for, at Skattebyrden kom til at hvile paa Indvi-derne i et noget mere passende Forhold til deres Statteevne. I den Henseende tror jeg som den ærede Landsstingsmand, at den høitærede Finantsminister har været alt andet end heldig ved de her foreslaaede Bestemmelser. I Anmærkningerne til Forslaget om Ol. og Brændevinsstat har Finantsministeren oplyst, at Merindtægten paa Grund af denne Lov sandsynligvis vil blive 8,300,000 Kr. Det ærede 3die Medlem for 11te Kredts (Th. Nielsen) var gjennem sine Underøigelser og Overveielser kommen til et noget større Facit, jeg tror til 11 Millioner Kr., og det uævnte ærede Medlem støttede, saavidt jeg erindrer, sin Opfattelse og Opgjørelse paa Udtalelser fra den ærede Finantsminister. Jeg skal ikke i dette Øieblik komme ind paa at diskutere, hvilket af disse to Resultater, der ligger Virkeligheden nærmest, det har i Øieblikket ingen særlig Interesse for mig at faae det afgjort. Det, der i særlig Grad interesserer mig i dette Øieblik, er Systemet for Merindtægtsens Anvendelse. Den høitærede Finantsminister foreslaar den delt mellem Statskassen til Nedsættelse i Toldtarifsen og paa den anden Side Kommuneskatternes. Jeg tror, at den ærede Finantsminister vilde have været heldigere og bedre været i Stand til at imødekomme det Krav, han nævnte som det, der først og fremmest maatte gøres gjældende ved en Revision af vor indirekte Bestatning, naar han havde foreslaaet, at hele denne Merindtægt kom til Afstrivning paa Toldloven. Han vilde da have kunnet stryge Tolden paa Petroleum, hvilket jo ogsaa de første ærede Talere have omtalt som meget ønske-